

ש. ב.

פרוטוקול מס' 41

מישיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה ביום ד',
י"ז באב תשט"ז - 25.7.1956 בסעה 8.40.

נוכחים:

- חברי הוועדה:
- ש. פרסיץ - היו"ר
 - א. אבראל
 - מ. אונא
 - ר. הקטין
 - פ. זואריץ
 - ח. מגורי-כהן
 - ד. נצר
 - ד. צברי
 - א. רזאל-נאור
 - א. חלמי

מוזמנים:

- ז. ארן - שר החינוך והתרבות.
- מ. אבידור - המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- י. שריד - המשנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- ר. סטנר - היועצת המשפטית במשרד החינוך והתרבות.
- ע. אסף - סגן שר החינוך והתרבות.

סדר-היום:

- א. סקירת שר החינוך והתרבות על פעולות משרד החינוך והתרבות.

=====

היו"ר ש. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

ז. ארן:

ברצוני למסור לכם על שמה עניינה בהח
טיפול המשרד ב-4 החדשים האחרונים, לקראת
שנת הלימודים תשי"ז. אינני יכול להגיד כרגע מה יהיה מספר
התלמידים בשנת תשי"ז, אבל יש יסוד להניח שלכיתה א' ייכנסו
השנה כ-42.000 תלמידים; ואם להביא בחשבון ממספר מסיימי

25.7.1956

הרצאה של החינוך והתרבות.

ז. ארן:

כיתה ח' היא 14.000 תלמידים, הדי פירוס הדבר שיוקספו לנו קרוב ל-1000 כיתות, ביניהם זורמת גם עליה. לכן הדאגה הראשונה שהעסיקה אותנו בתחילת האלה הייתה כיצד להבטיח את מספר המורים הדרוש למען ענות על הצורך בחוספת של 1000 מורים.

היו לנו דיונים מאד נמרצים בהסתתפות של הבטחון, הרמטכ"ל ואנשי המטה ואני רוצה לציין, כי יצאנו מהמסכת היה צפוי לנו מפני שהפעל נשנו לנו אחת מאשר בעבר וצה"ל עשה סידורים יוצאם לנו לקבל להוראה את דוכן המכרז על המדלמה המתגייסות באופן סבהיותן בצבא הן החלמה להוראה לאחת המקומות המסדר החינוך והתרבות יצויץ אותה. זו לנו אולי הפעה הראשונה שנוכל לשלוח יסירות מורים מוסמכים ליחובי עוליה, כי המדובר כאן הוא במורות לגמרו עתה את בהי-המדלם למורים. יוצא איפוא, שאת מרבית המסימות כ-650 - 600 תלמידות (מחוץ לגנות) - כולל כ-300 תהיינה כסירות צה"ל נוכל לבל להוראה.

נוסף ל-600 המורות האלה נקבל עוד כ-60 מורים מהמדרסות בנהלל וגבעה ורוניצטון, ול-100 חוזרים מהצבא. כמו-כן יש לקחת בחשבון אלתם המורים והמורות מחוזרים להוראה. אמרתי שנחוצים לנו כ-1000 מורים, זה כולל גם את החינוך העצמאי שלם לו 17.000 ילד וזה כדרך כלל דואגיה בעצמה לגיוס מתאים של מורים מתוך הורותיהם. אח לסכת, אשר להגיד שיצאנו מסכנת מחבר בגיוס כוחות-הוראה.

ברצוננו לחוסף, כי מאותן 300 המורות תהיינה מגויסות בצה"ל נסאיר לפת עתה בצבא 100 - 80 מורות וניקח אותן להוראה כאשר תגיע העליה והלחחנה כיתות חלמות.

ההחלמות המוליה - לפי הנחוניה שהיו לנו עד ה-20.7 מלחחפלה כיום בקולסיח "טוניח, בפניציות ומדרסות, כ-2059 מורים מהם כ-1400 הנה מורים בלתי מוסמכים. 1000 מורים מחלמיה במקצועות העבריה ובלרדוגיה וקרוב ל-400 מורים מסתלמיה החלמות מקצועית. אחר המורים עובריה קורסיה של החלמות כולליות. הקורסיה נמסכיה חודס ימיה, חלק מהם נמסך מחבועיה עד סלומה חבועות. מנהל המחלקה להכשרת מורים מצוין, כי זוהי הפעה הראשונה שפעוליה החלמות בקיץ למורים בלתי מוסמכיה ולמחריה מוסמכיה נערכות עקנה מידה כה נרחב ובאופן שיטתי בכל הארץ. במיוחד הוא מצוין את הקמת הפנימיות. תסומת לב מיוחדת מוקדלת לצד כי החלמות מיוחדת של המורה בבית-הספר הכפרי. חלק גדול ביותר ממפעלי החלמות נערכיה מטעם משרד החינוך והתרבות יחד עם הסדרות המורים וחלק קטן יחד עם בית-הספר לחינוך האוניברסיטאי.

הכשרת מורים - לפי הנחוניה שהיו ביד לנו עד ה-13.7 נרדמו לכיתות מכינות של בהי-המדרס למורים כ-600 תלמידים ותלמידות. אח אינני טועה נרדמו לכיתות אלה בסנה לעברה כ-200 ואולי פחות מזה. לבתי-המדרס למורים מכל הסוגיה נרדמו לנו כן ב-600 תלמידים וילודים עם אלה נרדמו לבתי-המדרס המקצועיה נרדמו כ-750 תלמידים. בין 750 תלמידים נמצאות כ-200 בוגרות בתי-הספר החיכונייה סעח"ל הסכיה לדחות את גיוסן. אני מניח, כי עד סוף הסנה יגדל מספר זה לפני ועדיין נרדמיה תלמידים. אנו סאפנו הסנה שירדמו כ-1000 תלמידים. 750 תלמידים זהו פחות או יותר אותו מספר שהיה לנו בסנה לעברה. כן הועמדו לדחותנו האמצעיה הכספיה הדרוים לבלת 1000 תלמידים ואנו חותרים לקראת זה.

אשר לאוניברסיטה והכשרת המורים - בעת הרצאתי על הקצוב משרד החינוך והתרבות בכנסת ציינתי במיוחד את חלקה

25.7.1950

הרצאה של החינוך והתרבות.

ז. ארן:

הזענה של האוניברסיטה העברית בהלכות מוריה תכתי פעמיים מעל במת הכנסת האוניברסיטה העברית תתייחס אחלה לענין הזה ב-11 באפריל החליט הסינאט של האוניברסיטה העברית באופן עקרוני להקריא את בלת-חספר לחינוך בתורת חטיבה אורגנית והוראתה מיוחדת באוניברסיטה. במליה אחרת: ההחלטה מפלסח את הדרך לקמת פקולטה לחינוך לקראת סנה תמי"ז.

מלך הלימודים בבתי-המדרש למורים - כידוע לכה לומדיה בבתי-המדרש למורים 2 הנל. קיימנו בינומי מנהלוי בתי-המדרש למורים לסאלוח תכנית הלימודים ולסאלוח סמך הלימודים או כדא כאן רק את המסקנה: עד עתה לסדו במלך-הנתיים 16 חודש, 8 חודשים לסנה. הגענו למסקנה מסמנת הלימודים תמי"ז ילסדו 10,5 חודש במסך הנתיים. חוספה זו חצורף מקיצוצים בימי חופסה. מעתה יהיו רק 73 ימי חופסה במקור 122 ימי חופסה שהיו עד עתה. 49 ימי לימוד בסנה סיווספו יוקדשו למתודיקה של הוראת החקלאות והמלאכה בכיחות נמוכות ובינוניות של בית-הספר היסודי; לכיסוס יתר של-הוראת הזמנה, חצורף והחינוך המיוחד, חינוך גופני, (אנו-תבענו סחה קורס מרכז לחינוך גופני כדי להמורה חכפרי יוכל להיות גם המעמל); כן אנו מבניסיה עתה חינוך למסורת בבתי-המדרש למורים (הכוונה אינה לדת). ברור, כי חוספה זך של 3,5 חודשים לבתי-המדרש למורים האפסר שיגוד בתכנית להכא ללה: כבר הודענו למנהלי בתי-המדרש למורים, כי עליהם לעסוק את ההכלות והתכניות בקחת בחסבון סהלימודים יימסכו לא 8 חודשים, אלא 9,5 חודשים בסנה.

המזכירות הפדגוגית - כידוע לכה התקיימה

במסדר החינוך והתרבות פיקוח מרכזי שהיה מורכב מ-3 חברים: ראש הפיקוח, מר ארנון; סגנו, מר יעקב ניב, ומנהל אגף החינוך הדתי, מר צולדסמיל. נוכחנו לדעת, כי הכוחות העומדים לירות הפעולה הזו אינה הולמים את ערכי המסוד לגבי הפרובלמטיקה של החינוך. במדינה מפני כך עשינו נסיון להקריא את המזכירות הפדגוגית במקום הפיקוח המרכזי. החלטנו להוסיף למוסד זה כוחות עבודה שיעסקו רק בענין זה, כמו-כן להוסיף מחנכים ליעוץ. לדעת, הנסיון הזה הצליח. לקראת סנה הלימודים החדשה נגבסה את ההסדר החדש בחקנות. אציון כאן טאנו מעביריה למזכירות הפדגוגית לני עובדיה שהיו קודם לכן מפקחים מחוזיים - ח"ה לוחט ועדיאל - הם יעבדו מסנת הלימודים החדשה עבודה חלמה במזכירות הפדגוגית. כן אציון בהזמנות זו, כי ראש הפיקוח המרכזי, מר ארנון, יוצא חנה לפנסיה ועל יסוד-מסא ומתן. שניהלנו אתו, הוא הסכיח להמאר חבר המזכירות הפדגוגית גם לאחר עאתו לפנסיה ויעבוד כה יומייה ביבוע ויקח חלק פעיל בעבודה, כי יסנה הערכה גבוהה מאד לא חח חלומה שהוא יכול לתרו למאמץ הקולקטיבי שיעסיק את המזכירות הפדגוגית.

הטלנו על המזכירות הפדגוגית לבחון את

תכנית הלימודים לפי כוחות ולפי מקצועות. המזכירות הפדגוגית הרכיכה קודה של ועדות מורים ומחנכים לבדיקה תכנית הלימודים. חזרככה ועדה לבדיקה לימודי ההיסטוריה בבית-הספר היסודי. אני מקווה שלקראת סנה הלימודים החדשה חלק מסיכומי הוועדות הללו ייחפכו הלכה למעשה לחלק אורגני של תכנית הלימודים בבתי-הספר היסודיים. בוועדות הללו קטוריה כ-200 מורים ומחנכים.

אני רוצה להפנות תשומת לבכם לעוד ועדה

חשובה שהחלה עבודתה לא מזמן זוהי הוועדה לתודעה היהודית-ישראלית בבית-הספר היסודי. הכוונה היא ללימודי תנ"ך, ספרות, לחון, ידועת הארץ, חורה ובעל-פה והיסטוריה. בדברי בוועדה ניסחתי את גולתי לענין זה בדלקמן: הדוד הצעיר בארץ המתחנך בבתי-הספר במדינת ישראל, כי צדי יח להקנות לו את ההרגשה סמדינת ישראל היא חלוץ לקיומו

25.7.1956

הרצאה סר החינוך והתרבות.

ז. ארץ:

אל העם בכללן וכיצד יח להקנות את הרגשת האחריות המיוחדת המוטלת על הדור הצעיר בארץ בפני יהדות הגולה? כיצד להעמיק ולהגביר את יצר הקיום של העם היהודי? ועדה זו לאחל הכירור הכללי הלאומי את הצטרף בוודאי לעבור לבחינה קונקרטית של הדיסציפלינות הציבוריות קודם לכן והקשר ביניהן.

מעניני הרוח אני רוצה לעבור עתה לעניני החומר. ריהוט וציוד: בעבר היו הלונות קטות לרגל האיתוריה באספקת ריהוטה וציוד לבתי-הספר המוחזקים על-ידי משרד החינוך והתרבות. אני רוצה לציין עתה בסיפוק, כי לדעתי, החגברנו על הצרה הזו. בסכומה של חצי מיליון ל"י בערך טעמד לרשות מטרה זו של ריהוט וציוד בבתי-ספר מוחזקים ובגנייה, החתלנו לטפל כבר בחודש אפריל. האפנץ להבטיח מעד 15.8 תמצא האספקה לא רק במחסניה מרכזיים, כי אם גם במחסני עזר ובימים מעד 1 בספטמבר הגיע האספקה לבתי-הספר.

לאחר חלוקה זו לבתי-הספר תמאר עוד רזרבה גדולה מאד במחסניה, שתוכל להענות לצרכיה של בתי-הספר שייפתחו חוץ כדי שנת הלימודים.

בדק-בית בבתי-הספר המוחזקים: ידענו, כי כאן המצב איננו בסדר. כמו-כן קיבלנו דיון-לחשבון ממפקד המדינה על סקל שהוא ערך 10% מבתי-הספר המוחזקים ואף הוא כתב לנו דבריה קטנה על המצב שם. למטרה זו של בדק-בית החגנו מהאוצר סכומה של 200.000 ל"י נוסף על הסכומה שהיה לנו בחקציב באך של 45.000 ל"י; ביחד יש לנו כרבע מיליון ל"י. כאן נקבעו 3 דרגות עדיפות לגבי החיקונים על יסוד סקר שנערך על-ידי מפקחי המחוזות.

כדי לקרב את חברי הוועדה להכנת העדיפויות הללו, אפרש אותן: עדיפות א' היא: לחזק יסודות, תיקון דלתות וחלונות, תיקון רעפיה, תיקוני קירות וחלונות, תיקון כללי, חוספת האיח לבתי-סימוס, בתי-סימוס חדשים, העתקת בתי-סימוס, תיקוני אינסטלציה, ברזיה.

עדיפות ב': ריצפה ופנליה, תיקוני הקרות, סייד, טבלות לחלונות, בתי-סימוס מיוחדים למורים, מנעוליה, צוריה, קפיצים, צביעות, לוחות, ארגזי-חול.

עדיפות ג': קביעת סעריה, צביעות, רשתות, אילוף היו לנו עוד 100%000 ל"י אפשר היה להוציא לפועל את כל הסידורים האלה. מכל מקום העבודה היו נעשית בקצב ועובדית כאן באופן אינטנסיבי והראגה לבדק-בית נעשית ביותר מ-200 יחוביה. אני מקווה, כי בחלקה הגדול תבוא העבודה לסיומה עד סוף אוקטובר.

בתי-ספר אזוריים - כולנו מסכימים הטוב יהיה באח לקיח בית-ספר אזורי ומקיף מטפר כפריה במקום בית-ספר קטן. עד עתה הוקמד כ-37 בתי-ספר בעזרת הסוכנות היהודית ובעזרת האמצעים המועטים שהיו לנו. אני חושב, כי חסנה יוקמו עוד 8 - 7 בתי-ספר כאלה. ביקרתי בכמה בתי-ספר אזוריים, ולדעתי, זוהי הדרך.

הכיותה הטרות-מקצועיות - עד עתה היו לנו 5 כיתות חקלאיות ו-27 כיתות מלאכה המונות יחד כ-1250 תלמידים. באותה חדרה המלאכה וכיתות האכסרה לחקלאות שהיו לנו בסנה תמס"צ יח לנו מקום חסנה - ללא חוספת ציוד ודיוץ - לעוד 600 תלמידים. כלומר, באותה המקומות ישנה חסנה אפשרות קליטה למספר נוסף של תלמידים ויהיו לנו 1850 תלמידים. כידוע לכם קיבלנו בחקציב 1956/7

ז. ארנו

חצי מיליון ל"י להרחבת הפעולה הטרחה-מקצועית. הזמנו ציוד זמנו
עוסקיה בבגדייה חדרי מלאכה והכשרת מוריה. בסנת חסי"ז ייוזספו על
המספר האמרי עור 25 מקומות להכשרה חקלאית. אזי יהיה מקור לעור
900 חלמיריה נוספיה. כן ייוזספו 40 חדרי מלאכה חיקלטו עור 1850
חלמיריה. בסך-הכל ייוזספו לחינוך הטרחה-מקצועי 2750 חלמיריה ויחד
עם הקודמיה יהיו לנו 5000 חלמיריה בכיתות ז' ו-ח"י. חלק מהכסף הוצא
בצורה הסקעה וחלק בצורה הלוואה לדחיות המקומיות המכוונת בעיקר
להקמת חדרי מלאכה, כי חדר מלאכה טטחו בערך 120 מטריה מרובעית
טעולה כ-8000 ל"י. מספר המטריה בכיתות הטרחה-מקצועיות יעלה מ-30
מוריה בסנת חסי"ז ל-80 מוריה בסנת חסי"ז. כלומר, אוספת של 30
מוריה. סדרו קורסיה להסתלמות מקצועיה בחביל המוריה האלה, הם
מקבליה הסתלמות מקצועית והכשרה פדגוגית.

כן הקימונו ועדה ציבורית לכתו-הספר
החיכונייה. ועדה זו חיובה לא רק במטרתה, אלא גם בהרכבה ובעבודתה.
בראס הוועדה עומד סופט' מחוזי, דוקטור צלטנר. ביקלנו מהוועדה לדייה
את החלק המסקי של עבודתה עד חודס ינואר. אחר-כך חטפל הוועדה גם
בצד המהותי של בתי-הספר החיכונייה, אבל עליה לסייה את החלק המסקי
של עבודתה עד לחודס ינואר כדי שנוכל להסען על מסקנותיה בסעת
הדיוניה על החקציב.

בינתיה קיבלנו מהאוצר באיסור הממשלה
סך של רבע מיליון ל"י (חוספת על מה שהיה לנו בחקציב) לקרן הנחוח
להוריה מיעוטי אמצעיה חילדיה לומדיה בבתי-הספר החיכונייה ואינה
יכוליה לעמוד בהעלאת סכר הלימוד.

יסנה ועדה אחת בראשותו של מר דוד
הורוביץ המטפלת בפרובלמטיקה של ההסכלה הגבוהה. ועדה זו מטפלת
במוסדות להסכלה גבוהה (פרט לאוניברסיטה והטכניון). יסנה מוסדות
להסכלה גבוהה בחיפה ובתל-אביב. אח יס, למשל, בתל-אביב בית-ספר
גבוה למספט וכלכלה ולומדיה-סח 1100 איס לאחר טעות העלכות, הרי
זהו צורך חיצוני שאין להעלה ממנו. יס להטיל עליה חובות, אך יס
גם לאפשר לה קבלת זכויות מסוימות. מחפקידה של ועדה זו להכהיר
את הענין הזה ולהביא את מסקנותיה.

ברצוני לסייה אחד ברי בסתי דאגות גדולות
המטרידות אותנו: התביעות שהוגשו על-ידי מרכז הסתדרות המוריה,
אשר בתוכן יסנן תביעות כאלה טקסה להעלות על הרעת האפשר לקבלן.
יסנן תביעות אחרות שאפשר לרונ בהן. על-כל-פניה התביעות הוצגו
בחריפות רבה. זוהי דאגה גדולה אשר יוט נו אינה תלויה רק במסדר החינוך
והתרבות. בתביעות הכספיות סכריות האו צר ולא סכרד החינוך והתרבות
וט גם בתורת מחונך יט למסרד החינוך והתרבות זה מ ה לומר גענין זה.

הדאגה הסניה היא הודעת האוצר להכין
את החקציב לסנת 1957/8 לפי המתכונת של החקציב להצח 1956/7.
כלום, החקציב בסנה החדשה צריך לעמוד על אותן סכוח כפי שהיה
בחקציב הסנה החולפת. הודעה זו נסלחה לכל המסרדיה וכן גם לנו.
ברור, כי זה יצר מצב רוח מלנכולי מאד.

אני רוצה כאן להפסיק. בכל מה שמסרתי
לכה הורה לא עמדתי על כל פעולות המסרד, אלא רק על הדבריה
העיקרייה והחשוביה בה טיפל המסרד בחדשיה באחד וניה לקראת סנת
הלימודיה חסי"ז.

הינו"ר ח. פרסיץ:
אני רוצה להודות לחר על דבריו, ואני
מניחה לחברי הוועדה רוציה לסאול האלות.

26.7.1956

תאלות.

ד. הקטין:

כאשר מ'נה מסרד האוצר למסרד החינוך והתרבות בקר לחקציב הסנה הבאה, האם זה חל גם על התוספות שנחבלו באמצע הסנה כמו אותו רבע מיליון ל"י לקרן הנחות וכן התוספת לאוניברסיטה?

ז. ארנ:

אנו טרם ניגחנו לענין זה, כל עומדיה אנו עדיין בצרות התקציב הקורה.

ד. הקטין:

כאשר דנו בחנה סעברה בתקציב נאמר לנו, כי יחנה הבטחה מצד האוצר שהוא יתן את האמצעים הדרושים כדי שלא יסאר ילד בישראל בגיל חינוך חובח מחוץ לבחלי בית-הספר, האם גם בעתיד יהיה כן הדבר?

המענו כאן על פעולות רבות שנעשו, אשר חכאנה ודאי תמורות בכל הסטחיה. אולה הייתי רוצה לדעת אם כל היסיה בכל בתי-הספר בארץ נכלליה במסגרת הסיונייה הלל, בין אם זה ביחה לציור, או ספריה, או בדק-ביח? כי אני יודעת סקסור רחב האני נמניה עליו אינו נהנה כל-כך מתקציב הממלח בסטחיה אלה שהוזכרו. האם בא תיקון בענין זה?

כן הייתי רוצה לדעת, האם הכוונה גם לסקסור הערבי? כי התמונה בסקסור זה עגומה מאד.

מה פירוט הדבר חינוך למסורה?

מה ביחס למורות שהגוייסנה להוראה במחגרת העבא - באיזה הנאיה כלכלייה הן העבודנה, האם החיילות תקבלנה החזקה המחבלת על הרשעה? כי חיילת ממס' מאוחו סנתוך היא חיילת זמבלת את כל ההחזקה. האם מורות-חיילות אלה מקבלות תחילה אימונייה? כי זה ציבור שנחלה לספר ויס להקפיד על כך שתקבלנה אימונייה.

א. רזיאל-נאור:

אף אני רחמתי לי מאלה ביחס לאימונייה של החיילות. לכן הייתי רוצה לדעת באיזה קצב הן הכנסנה לעבודה? מה הן מסתחררנה? כדי שחובלנה להיות מוכנות לפתיחת סנה הלימודיה. באיזה סיעור הן הגענה?

למרות חירוכו מספר ניכר של מוריה, נראה שבכל זאת יחסרו לנו כ-400 - 300 מוריה. האם זהו המספר הדרוש לחינוך העצמאי? או האם נחאר איזה סהוא פער ומה חוסכיה לפנות כדי למלא את הפער הזה?

אשר לענין חינוך למסורה - אינני מל'נה מה זה? כן אינני מבינה בדיוק את הניחות של בדיקת התודעה היהודיה-ישראלית בבתי-הספר היסודייה? הייתי מבקשת לדעת איך נעסיה הבדיקה הזו, על סמך מה קובעים את בדיקת התודעה, למה מתכוון הד' באומר "התודעה היהודיה-ישראלית" בבתי-הספר היסודייה, מה זה כולל, כיצד בודקיה זאת, מי בודק זאת, מה צריכה להיות התכלית של בדיקה זו, לקראת מה זה יוליך?

בעקבות הערתו של הסר בקר ללימוד ההיסטוריה והסטורות העבריה - לדעתי, זהו נוסא חשוב וצריך היה להרחיב את הריבור עליו. כן גם נסאלת השאלה מה מקומה של הסורה בחכניות הלימודיה אצלנו. יש לי הרוסס סאנו בכוונה מסדפיה את-לימוד הספרות בבית-הספר האפסר להגיע לכך רק באמצעות הסירה. אבל אם לחביט על

א. ר זיאל-נאור:

לימוד הספרות מבחינה רחבה יותר, אזי גיל'הילרות הוא הגיל המתאים ביותר ללימוד החלטה ואנו ממעטים מאד לעשות זאת. מאחר ליהנה ועדה הבודקת את הדברים הללו, היותי מציעה שהיא תבדוק גם את הדבר הזה. לפני זמן-מה נחוג יובלו של המסורר יעקב כהן. בהוראותיו חל המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות לבתי-הספר הוא עמד על ערכו של המסורר הלאומי. אבל בכל דברי הערכה אלו היה מסומן כוכב ולמטה צויין חדבדיח אלה מכוונת לבתי-הספר הממלכתיים ולא המלכתיים-דתיים. לדעתי, זוהי טגיאה יסודית במבנה תכנית הלימודים וכדאי היה האוחה ועדה הבודקת את הדברים תבדוק אותה באופן יסודי יותר.

הנה אמר, כי ראוי הפיקוח עומד לצאת

לפנסייה - מי יעמוד בראש המזכירות הפדגוגית עם צאתו, מי יהי המפקחיה סימלאו את מקומה של מפקחי המחוזות סיכנסו למזכירות הפדגוגית? אמנה יחנו נוהג או חוק לגבי יציאה לפנסייה. אבל במסבר כוחות ההוראה בארץ, מדוע הוא צריך לצאת באופן אוטומאטי לפנסייה? לכן אולי הגיעה העת לבדוק את סאלת יציאתה לפנסייה של מורים ולמצוא איזו שהיא תקנה לכך.

אמר לבתי-הספר האזוריים - האם יחנו

איזה שהוא תכנון לגבי הקמת בתי-ספר אזוריים? האם בתי-הספר האזוריים מתחילים מכיתה א', או שמא רצוי היה שבמקרים מסויימים כיתות א' ו-ב' או רק כיתה א' יהיו המסך הגוף? כי הנסיעה בכל זאת כדוכה במאמץ מסויים. בפרוזודר ירדסליה ילנה ילדיה בגיל זה סצריכיה לגסוע לבתי-ספר אזוריים למרות שהם מהדוים כדי כיתה, אם כי לא מלאה. אם באמת בתי-הספר האזוריים מתחילים מכיתה ג' - נפנה לבירור הסאלה בדרך אחרת.

אמר לחינוך הטרות-מקצועי - לאן הוא

יךביל? וכי אחר-כך צריך לבוא חינוך מקצועי, בית-ספר על-יסודי עם העודה בגרות או בלעדיה - מי שמעוניין בתעודה יוכל לקבלה - נדמה לי, שכחוצאה יחירה מהמאץ העולה המסרר בחטח זה צריכה לבוא הדריחה להחזיר את בתי-הספר המקצועיים והחקלאיים לרשות משרד החינוך והתרבות. מה עושה המסרר בחטח זה?

אמר לענין התקציב - למה הכוונה חים

להכין תקציב חדש כמתכונת התקציב הקודם? נוסף לכך, האם ידכלו להביא לוועדה את התקציב שיוגח לעיון למשרד האוצר? כדי סגח שהוועדה תוכל לעיון בו בעוד מועד.

החינוך התיכון - אנו מחכים לתוצאות

עבודה הוועדה. אולם מלבד מה שהוועדה נתבקשה לחקור, מהי כאן מגטחו של המסרר, למה הוא רוצה להגיע, כיצד הוא חוטב לתקן את המצב הכספי? כי אם הוועדה נתבקשה לסיים עבודה עד ה-1 בינואר והמסרר נתבקש להגיש הצעת תקציב עד ספטמבר באיזה ערוגה הוא יחול את החינוך התיכון?

א. תלמי:

באיזו מידה נהניח בתי-הספר האזוריים המדקמים בקיבוצים מעזרת משרד החינוך והתרבות? אוחה סאלה מכוונת גם לגבי העזרה בעיור ואספקה.

אמר לחינוך הערבי - עובדה היא מאחורי

מקבלי/בגרות בבתי-הספר התיכוניים הערביים הוא אפסי, כי תנאי העבודה והעיור אינם מאפשרים לתלמידים להגיע לרמה רצויה. לכן היה רצוי לבדוק באיזה מידה כלולים בתי-הספר הערביים במחגרת הסיוע והעזרה.

א. תלמי:

הייתי רואה כאן דאגה לגבי תביעה מרכז הסדרות המוריות. אולם מה מעמדה של המוריות הבלתי מוסמכות שלא פוטרות? מה למעשה הדאגה הזו? היה רצוני שהוועדה תוכל לדעת בדיוק במה המדובר בקשר לדרישות החומריות והאחרות.

היותי רואה בעין יפה לו הרחבנו כאן את הדיבור בבעיות הספרות והסטוריות והאם נשתפק בכך שמנדלי ואחרים יחמזו רק אילוסטראציה?

הייתי רוצה להוסיף לגבי בתי-הספר בקיבוצים: לידוע למטרד ולוועדה יחנה בקיבוצים ריכוזי ילדי עולים? שמקבלים אותם ללא חלוא. באיזה מידה נהנים הם מחסיפנדיות והענקות? נדמה לי, כי הם הדברים לא כל-כך בסדר.

ב. צבר:

חכמה נרסמו כ-500 תלמידים לסמינרים, זהו חיאו. אבל אין זה דק בגלל החעמולה, אלא עקב הקלות החמירות שעליהן הכריז המטרד. אולם מדוע ניהנות הקלות אלו לתלמידי ביתה ט' ואינן ניהנות לתלמידי ביתה י"א ו-י"ב הקרובים יותר לחמינרים מאד האחרים?

אמר לענין החרילות - ידוע לי, כי בסנה' העברה נרסמו רבות ללכה לספר ובחרו דק בחלק מהן. אינני יודעת מה היה ההבדק. עתה אני יומעת ממחלריה אותן תלמידות הסמינר שגמרו זה עתה על-מנה שתלכנה לספר. האם ניתן לעשות מהו האותן הגננות שגמרו בסנה' העברה והיו כבר סנה' בצבא תלכנה לספר ולכן חנחן זכות קדימה בקשר לכך? אני מציעה שהמטרד יקבל זאת לתשומת לבו.

שמענו, כי יסנה' נסיה-להרחיב את גני הילדים ביחובי עולים ולצמצמם במקומות אחרים. האם לא כדאי היה להאחיל לחיוב שהמורה ילמד 4 שעות וחכניה הלימודים. תהיה בסני המסכיה? האם בכלל זרקו זאת מהתכניה? מה הסיבה שאין מזכירים זאת?

בזמנו דובר על חינוכי תכניה הלימודים כביה-חומר הכפרי. בהתאם לעונות הסנה' צהן יסנה' עבודה בוערה' סדה. כן נאמר בזמנו שהדבר תלוי בהסדרות המוריות, כי זה קשור כבעלות מקצועיות. אבל לדעתי זוהי בעיה בסחונות ממדרגה ראשונה. האם התנהל מא-מתן עם הסדרות המוריות בקשר לכך?

דובר כאן שהמזכירות הפדגוגית תרכז את ההדרכה. אולם מה בקשר להדרכה בסדה? ידוע לי, כי גם בסביבות חל-אביב למז, בסקיה או חיריה זועקיה הם להדרכה. לדעתי, יסביה כל מנהל לחת 3 שעות מהנהלת בית-הספר להדרכה ממח בסדה - אולי כדאי היה לחזור לזה, כי המזכירות הפדגוגית אינה פותרת את בעיית ההדרכה בסדה.

התודעה היהודית-ישראלית - כאן אנו מגיעים לנקודה רגישה, כי לא אחת דובר סאמוסג על תודעה יהודית-ישראלית מבוסס על התודעה היהודית המערבית. האם הוכנסה כאן בדיקת התודעה היהודית של עדות המזרח? כלי גח אותה לחלב במסגרת. האם בוועדה הזו יחנה יהודית מהסוגיה האלה שיתרמו לפתרון הבעיה הזו? מר החינוך והתרבות הקודה דיבר פעם על ילקוט של יוצרות יהודיות של עדות המזרח, בדי אחר-כך לקחת מכאן חומר בסביל ספרי לימוד ועתה לא הצענו על כך דבר. אולם מאחר שיסנה' בדיקה כזו אפשר לחשוב על הכנסת אנטייה בני עדות חונות.

25.7.1956

ט א ל ו ת.

ר. זכרי:

אשר לכיתות הטרדה-מקצועיות - חמענו, כי לקראת החנה הבאה יוכלו כאן 5000 תלמידים. מהי הסיסה לגבי כיתות אלה? האם הן הפוזרנה בריכוזה סוניה בעליה, או הן אהיינה מרוכזות בעריה? לדעתו, אנו צדיקים להגיע לידי כך-סבכל כית-ספר חהיינה כיתוח כאלה, ע-ל-כל-פניה בבתי-הספר האזוריים.

ת. מגורי-כהן:

לאור הגידול במספר התלמידים בבתי-המדלם למוסדות, כיצד מחתקף דבר זה מבחינה גיאוגראפית? כלומר, האם התלמידים באים ממקומות סוניה חלקם יחזרו עם סיוח לימודיהם? כי הדבר יכול להקל על המצב במקומות מרוחקים.

מה בדבר הקמת סמינריה בריכוזי עוליה

מאנשי המקוח?

האם המזכירות הפדגוגית נדלית מחוך הפיקוח? ובעיקר, לאור בקשה האוצר מחקציב. סנה 1957/8 אינו צריך לעלות על זה הל 1956/7; או האם המזכירות הפדגוגית היא מנגנון נוסף. (ז. ארן: במקום סני האנחיה חלקחנו יצטרכו להוסיף סני אנסיה וזה הכל).

האם יסנה דאגה לכך בבתי-הספר האזוריים יהיו מקוח איחוד העדות? כי אני יודע שכנגב הצפוני, בתלמי יחיאל, בערוגות וינון יסנה כמה בתי-ספר.

ז. ארן:

השאלה חלויה במגמות טיסנן. אח יס במקוח 4 - 5 בתי-ספר במגמה אחת אחת יכול להקל בית-ספר אזורי. אבל אח יסנה סני בתי-ספר דתיים, מתרחקת כל אפשרות להקמת בית-ספר אזורי.

ד. נצר:

אמנה פרס לפנינו חסר יריעה רחבה. הוא נגע במספר סעיפים ולא יכול היה לעמוד על כולו. אולם הייתי מבקשת לסמוע מחד על הגניח - האם בגניח אין כל בעיות? מה המצב לקראת סנת הלימודים הבאה וכיצד התארגנה הכיתות? כבר דובר על כך שהגן זדחי יחידת חינוך של ינה אחת ואולי יס לצרפה לבית-הספר. ע-ל-כל-פניה לא חמענו דבר על מכלול בעיות זה של הגן.

כיצד תפתר הארכת סנת הלימודים בבתי-המדרח למורים לגבי עבודת המורים?

מה המצב בקשר לחכניה הלימודים לאחר בדיקתה? כיצד היא מתקבלת הן לגבי ילדי ישראל והן לגבי העוליים?

אשר למזכירות הפדגוגית - האם היא תדריך מרובים, או חבדוק איך לומדים? הייתי מבקשת סנדע על כך יותר פרטים.

אשר לכיתות הטרדה-מקצועיות - סמחה אני להכפלה מספר התלמידים, אשר יגיעו ל-5000. אולם במה הם יצאו לאחר סנתיים, לקראת מה מובילה ההכנה? מה נעשה כאן באופן מעשי?

היו"ר ט. פרטוץ:

אשר להיסגיה בכדק-בית - הייתי דושה לדעת מה נעשה כדי לחסל את ירושת הזרמים של אוהן 1000 כיתות קטנות? כי זה עלול להביא גח קימוץ בכספיה.

25.7.1956

ח א ל ו ח

היו"ר מ. פרידמן:

אשר לחינוך החיכוך - מה חושב המסדר לעמות בקשר עם הודעת ארגון בתי-הספר החיכוכי על התפטרוה נציגייה מחוסר יכולה להמשיך בענין כמות שהוא לקראת סנת הלימודים חסייז?

אחת הקלדה הרצבנות על החינוך הלנו היא האנו מחנכיה מורה ומוציאה עליה כספיה רביה ואחר-כך היא עוזבת את העבודה; ובעיקר, ביחובי הספר הדבר הזה חמור. לוי יחנה בעיה נוספת כל חלנה מורה טוב וחבוא ברכה על המסדר שהליג חיפול בקשר לכך. עלה קיימה בעיה כיצד להפיע על אותן מורות בלתי נסואות להמשיך בעבודתן?

אשר לקייטנות - הסנה היתה אפשרות להרחיב את הקייטנות על מספר ניכר של ילדיה. אבל מסוה-מה הוצאו גילאי 5 ודבר זה פגע קשה במקומות רביה. יש להבא למצוא איזו שהיא דרך להסוואה עם האר הילדיה הכלוליה במסגרת חינוך חובה.

אשר לתכניה הלימודיה - ארנני רוצה להכנס כאן ליאלות סכוכות ומסוככות של לימוד ההיסטוריה והספרות או החודעה היהודית-האיטראלית. אבל זה הקולא את חכניה הלימודיה לגיאוגראפיה לכיתה ה' ורואה מה צריכיה ילדיה אלה ללמוד: גיאוגראפיה פיסיה - אין כל ספק חיס ללמוד זאת - גיאוגראפיה מדינית לל כל ארצות ומזרח. נוסף לזה עליהם לדעת על הספעת המעצמות הגדולות על הלתפתחות נוסף לידיעה על רמת החינוך באותה מדינה ורמת לתי-הספר ח. לכן אני חושבת סבכל הסעיפיה דרום תיקון רב, והייתי רוצה לחפוע מה נעשה בסטח זה?

יחנה עוד בעיה מסוככת. אך יש לאזור כוח ולאחד חוקת חינוך, אשר תיקבע את סידרי העבודה בבתי-הספר ובסמינריה. כל עוד לא חהיה חוקה כזו נעמוד בכל פעיה בפני קיר אטוח ובפני מיקוח ומסא-ומחן עם הסתדרות המוריה. בכל מקוח בעולח הבעליה על החינוך הוא מסדר החינוך והתרבות והוא הקובע את תקן בתי-הספר. החנאיה הפרופסיונאליה יכוליה להקבע בצורה אחת. כיצד חושב המסדר להתגבר על ענין זה?

באתי ישנות

בית-ספר בסני המיכיה/הוא צו קסיגורי

לבטחון המדינה.

אשר לאיחוד העדות - אלננו יכוליה להגיע לכך מפני שאנו עומדיה כאן בפני הסתדרות המוריה. האם המדינה כה חלשה ואינה יכולה להגיע לכך?

ע. אסרי:

בעקבות הדבריה שנאמרו כאן בקשר לבדק-בית, הרי חוק חינוך חובה מטיל את עול החזקת בתי-הספר על המדינה והרשויות המקומיות. בדק-בית מבוצע באותח המקומות שאין לה רשויות מקומיות, או חיה לה להלכה ולמעשה אין. כידוע לכה, יחנה בניניה טרק לפני סנה היו חדמיה לגמרי ועתה יל לחקנה. לכן אחר התפקידיה היסודיות העומדיה בפני המסדר הוא להתמסר להקמת רשות חינוך במקום, או איזה שהוא גוף אחר שיהיה אחראי לדבריה ויגלה התעניינות במקוח ובבית-הספר. לדבר זה הוא הכרחי, כי אב המקומות האלה המפוזריה בכל הארץ נמצא בירוטליה ואין זה דבר קל לשמור על הדבריה. אני מקווה שתהליך הדצנטראליזציה של המסדר ובמידה שתגברנה הליכות המחוזיות יסייע הדבר במידת-מה לענין.

אשר לבתי-הספר האזורייה - במדה שהמדינה הוא לא בבתי-ספר מוחזקיה; הרי כל ההוצאות, פרט למחכורת המוריה, חלות על הרשויות המקומיות ואינן כחקציב הזה. אבל סבורני הנוסף למחכורת המוריה במעיפיה אחריה כמו, ציוד, ריהוט ונקיון אין לקנות

ע. אסף:

להסתמך על הרשימה המקומיות. ברוב המקרים המדובר הוא בכתי-ספר אזוריים מוחזקים, אשר כל הוצאות ההחזקה חלות על הרשות המרכזית.

בכתי-הספר האזוריים קיימת בעיה יסודית והיא: בעיית התחבורה. במידה שהתחבורה מצוידה אף פתרוןה הראציונלי, כלומר, במידה שאנו מגיעים לחזרה עם חברות התחבורה - הדבר מסתדר. אבל אם לאו, עלולות להיות תקלות לא מעטות. לכן ישנה החקדמות לקראת דכב צמוד לשנת הלימודים הבאה. למשל, בסביבות באר-שבע עם הקמת בית-הספר האזורי. על-ידי עיון מספר הסעות מבתי-הספר הכפריים בסביבה אנו מקבלים מסכונ לל 5,5 מסרות: אזי ברור שכל הוצאות ההובלה, אפילו עד כדי רכישת אוטובוס, תסתלמה מהמסכון הבא מהפרט הוצאות המסכורת למורים בכל כפר לחוד לבין הוצאות הנסיעה. לקראת שנת הלימודים הבאה יהנו 4 - 3 בתי-ספר אזוריים מרכב צמוד להם.

נמצאה כאן סאלה ביחס לסטיפנדריות לחלמידי מסקיה - סטיפנדריה מכילה שני גורמים: 1) המצב האינדיבידואלי של הילד; 2) המצב הסוציאלי. ישנה חלמידיה מצטיינים בני אמידים המקבלים מכתב העלכה. לגבי המסקיה - לא היה כאן הערכה אינדיבידואלית של ההורים, כל בקיבוצים אין דבר כזה, א כל ישנה בעיה של המסק בכללו. במוסביה - צמידה סקיימות כיתות המסך הן ממונצת על-ידי הכפר ועל-ידי החורים. לכן קבעו, כי יש לדאוג את הדבריה לפי מצבו החומדי של המסק על יסוד הדבריה סנקבל מברית הפיקוח ובהתאם לכך היה זכות להנות מסטיפנדריה לפי מצב המסק. איך המדובר כאן בילד אוץ הלומדיה במסקיה - דינה של אלה בהחלף למצבה הכלכלי של ההורים, כפי שנסים זאת לגבי סטיפנדיאנטים אחרים.

אשר לבתי-ספר לנערים עובדים בנקודות החייסלות, אזורי ספר ונקודות קטנות - ישנה תכנית אשר הוגלה בקווים כלליים לקראת שנת הלימודים הבאה. בפעולה בקרב הנוער במקומות אלה מסתתפים כמה גורמים: האגף לחינוך חקלאי של מסדר החקלאות, המחלקה לחינוך מקצועי במסדר העבודה וכמה מקצמות עלייה הנוער. כל הגורמים האלה יעבדו יחד תכנית מקיפה ל-5 ימים בשבוע לחיתן 10 - 12 שעות שבוע של 3 - 2 שעות ביום, אשר בחוכה יהיה גם לימוד כללי. התכנית תכיל הכשרה מקצועית וחקלאית, והשלמת הלימוד הכללי לגבי אלה שלא סיימו את השכלתם בבית-הספר היסודי.

אשר לתנאי המורות המגויסות - לפני שנתייא, כאשר היחה זו השנה הראשונה לסידור זה, עבדו המורות כחנאיות חילויות. כלומר, ניתן להן חחליף למה שהן מקבלות בעבר. הן קיבלו מסכורת של 80 ל"י לחודש, כי זד היחה שנת-הסירות שלהן. בשנה שעברה התנגדה הסתדרות המורים לכך. הם אמרו, אם המורה ממלאת מקום של מורה עליה לקבל מסכורת של מורה, לכן בשנת הסט"ז קיבלו המגויסיות מסכורת של מורות חכירות, פרט לכך שהטילו עליהן הכשרה של חודס בקייטנות. מלבד זה הן קיבלו את כל התנאים של מורה. השנה אנו חוזרים לנוחיה של השנה שעברה בלינוי קטן: השנה הן כולן ללא יוצא מהכלל מחויילות. תחילה הן באות לקלט ועולרות את מחנה האימוניה במסך 6 שבועות ואחר-כך הן יוצאות וממסיכות. מטעם הצבא החמננה סמלות מחוזיות שהיינה ממונות על הקטר מטעם הצבא והן תקבלנה מדיה. מסכורתן חיה כ-100 ל"י לחודס ולוסף לכך הן תקבלנה את היחירות של חיילת כמו, "סק"ח ודבריה אחרים, כי זה נחשב להן כסירות. בסידור זה מצאו הדבריה את חיקונת, כי הן מורות שאמרו שרואים אותן בחייה במחמטות ועתה סודר הדבר והן עובדות בהוראה בנקודות ספר ולא יהיה יסוד להרגחה של החמטות.

ע. אהרן

לחבר-הכנסת מגורי-כחן, בתי-הספר
האזוריים מהווים חסד חסד מיוחד עמו. על-פי החוק רשאי השר להטיל
סיחוף החינוך בכמה מקומות, אבל איננו נוקטים בדרך של לחץ על
הורים בניגוד לרצונם לשלוח ילדיהם מחוץ למצבה. זהו אחד הנדמיה
המעכבית לפעולה את רצון הסיחוף מצד ההורים המעוניינים. אולם בתי-
הספר האזוריים כובסים את דרכי הילדים ליתרון סלואיה ההוריה עיך
בעין את ההתקדמות העצומה לאחר הקומה קצרה בבתי-הספר אלה לעומת
בתי-הספר המקומיים.

ז. ארן:

גני-הילדים - אני כחלעצמי מעדיף ביטול
חובת לימוד בגן והפניית הכספיה רק לגנייה
מחוסרי אמצעים, בעיקר, בקרב העולים לגבי גילאי 4. כלומר,
(א) לבטל את חוק חינוך חובה חינה לגן; (ב) המדינה צריכה לקבל על
עצמה את החזקת הגן, ולאו דווקא לגילאי 5, בקרב אוהן המספחות
המאוכלסות המחסרות לא רק אמצעים אלא הווי חיייה מודרני: בקרב ערות
המזרח והעולים החדשים - יחויב זה מונה בערך כמחצית איחוב. אה
אומרים הגורל האדח נקבע בגיליה אלה, אזי לגבי הילדים הנמצאים
ביחוב של יוצאי אירופה - אין כל חסם. אבל לגבי ילדיה של מספחות
יוצאות ארצות המזרח, אני בהחלט בעד זה שהם יבקרן בוגן מגיל 4 לפחות,
כי לדעתי זה הריץ את גורל חייהם.

לענין בדיק-בית - אנו אחראים רק
לבתי-הספר מלחזקיה. ברור, כי לא נעשה
זאת בהתייחסות הוותיקה, גח לא בייחוביה החדשים הנצאיה כבר את
עצמה. ילונה בתי-ספר סאינה מוחזקיה, אבל הן נמצאיה במצב נחללות כזה
חייך לעשות זאת מה, למשל, בית-האן. גח את אלה אנו מאמצים בטיפולנו.

לשאלת המפקחיה - הרי לגבי מילוי
מקומו של האחד יהיה מכרז - המדובר הוא במר עדיאל חלקחנן אותו
ממחוז המרכז; אחר למפקח המחוזי מחיפה - מי יהיה ממלא מקומו של אותו
מפקח יעשה את העבודה למשך שנה אחת.

מורל'ה עה"ל - חמעה את האינפורמציה
הנוספת. למעשה כל מורה מגוייטה בעה"ל חקבל 122 ל"י: 100 ל"י
מחכורת ו-22 ל"י ציוד שהצבא נוהן.

מדריה בלתי מוסמגיה - ו"ל להח ברירה
להיות מוחסכיה. איננו יכולים להנציה בחינוך עה-ארצות, אסור לנו
לעשות זאת. חסנה לומדיה בקורסיה להסללמוא כ-1400 מורליה בלתי-
מוסכיה - חבוא עלייה ברכה. אבל אם ניוון להח קביעות - הרי זוהי
קביעות לעה ארצות. לפיכך מורה בלתי מוסמך ללא חלות כמה זמן הוא
עבד, הוא איננו מקבל קביעות.

הזמנו עתה חני מחקריה: (1) על הנסירה
מבתי-הספר היטודייה; (2) בחינת הנסירה מהוראה של גולרות בתי-המדרס
למוריה ומה גורל המחזוריה האלה במסך 4 חסניה האחרונות, מה גורלן
של המורות האלה בהח אה, היכן הן?

אחר לחינוך התיכון - הקימונו ועדה
לחינוך התיכון. אמנה שרה הופעתי בפני הוועדה הזו, אבל דיברתי
עה היחוב-ראש חלה, עה ראש הממחלה, עה שר האוצר ורציתי לבחון
חגולות והלך מחשבה מסוייה. איננו יכולים לקבל חוק חינוך חובה
חינה לגבי בתי-הספר התיכוניים, כי לא הממחלה ולא העיריות עה בכוחן
לשאת בכך. אזי המחשבה הולכת בכיוון כזה: ההוריה, העיריות
והממחלה - חלונת הגורמיה האלה יסאו בעול בתי-הספר התיכוניים.

25.7.1956

ת. ת. כ. ו. ח.

ז. ארן:

אנו יכולים לבנות את בתי-הספר התיכוניים על עיקרון כזה בערך: נניח, 'הסכריץ' שכל בית-ספר תיכוני סרוצה להיות מאומץ על-ידי העיריות נלחנה לו אפירות כזו. בתי-ספר תיכוניים שלא ירצו בכך, הרשות בידה. אך הם לא יקבלו כל עזרה מהממשלה והעיריות. אבל אלה שיאומצו על-ידי העיריות יצטרכו להנהיג בחינה קפדנית לאלה הרוצים להתקבל לבתי-הספר התיכוניים - עד למה נכנסו לפחות 40% תלמידים שאינם מוכשרים והראיה לכך שהם עוזבים לאחר זמן-מה את בית-הספר מחוץ לאיגוד המאמינים לחינוך זה. לכן, נניח, שהיננו אומרים, כי החזקה בתי-הספר האלה תחלק בצורה כזו - אני אומר את הדברית בתורה סכמה - 50% מההחזקה יחלמו ההוריה ו-50% יתחלקו (רבע ורבע) בין העיריות והממשלה. באחד ניסיתי לעשות חישוב ראשון יצא לי חסכון כזה שאילו הממשלה הייתה יכולה להקציב לעניין זה 1.500.000 ליי לנה על-יסוד ההנחה של העיריות יסקיעו את חלקן - מחלקל על הדעת שזוהי דרך. אולם דבר זה צריך עוד לחקור מכמה בחינות. ניסיתי לטוח על כך עם סר האוצר וזא אמר לי, כי אמנה התכנית היא תכנית. אבל המדינה הולכת לקראת מצבים קשים בסטח התקציבי והוא איננו יכול להחייב אפילו לעמדה, לא רק לכסף. לכן טוחחתי על כך עם ראס הממשלה והוא אמר לי, כי התכנית נראית לנו מאד ולמרות כל העומס היננו במדינה יס למצוא לכך את האמצעים הדרושים לחינוך התיכון ולחינוך הטרות-מקצועי, כי הדברית קטורה זה בזה. אזי את נסאלה כאן סאלה מה תוחב המסדר לעשות לגבי החינוך התיכון - הרי זהו מה תוחב המסדר.

אשר להסדרות המוריה - חלילה לנו

להכנה בסכסוך מתמיד עם הסדרות המוריה. אין לנו כל נכונות נפחית לזה. אולם יש להם תביעות שאיך להן כל אחיזה. לדוגמה: מרכז הסדרות המוריה העסיק אותנו במסך חלשים רבים בכך הרצה, כי נקבע בחור בסים לחקר המוריה את הסכלחה האקדמאית, כלומר, מוריה מוסמכים, מוריה בעלי תואר ביי. אי. או אמ. אי. והאוצר הסכים לכך. טוחח בא מרכז המוריה ותובע, כי כל אותם המוריה המלמדיה בבתי-הספר התיכוניים הנכנסו לעבודה עד 1952 ואין להם הסכלה אקדמאית יקבלו מסכורת כאללו הם בעלי תואר ביי. אי. או אמ. אי. ואללו אותם, כי צד יכו ליה אתם להלקוח אותנו בסני טוטיה: מצד אחד אתם הדבעיה, כי אנו נללה את המסכורת על יסוד הסכלה אקדמאית ולאחר סבאתח על סיפוקת, אתם באיה ותובעיה טוב סאנו נבנה את הסכר על יסוד סאיננו אקדמאית. מכל מקוח זוהי האלה עקרונות מאד. אין זו רק האלה כספית - אלא כי גח זה חשוב. אבל כחם סאיננו רוצים להנציח מדריה בלתי מוסמכיה בבתי-הספר ה'יסודייה, איננו רוצים להנציח מוריה בלתי אקדמאיה בבתי-הספר התיכוניים. דבר זה מעסיק אותנו מאד. עם כל הרצון הטוב שלנו לחיות בחלוח עם מרכז הסדרות המוריה, כי המפעל החינוכי בארץ קטור בהם ועלינו להיות בקטר הדוק עם ציבור המוריה, איננו יכולים לעמוד בכל תביעותיהם. בקרוב אנו עומדיה להכנס למסא-ומתן לבירור הדבריה האלה.

נסאלה כאן סאלה כיחם להכנייה הלימודיה -

תכנית הלימודיה הזו היא בת סנתיה ובדרך כלל יש לתת ידחר זמן לבחינת תכנית הלימודיה בחור נסיון. אולם ישנה סדרה של דבריה סאפטר היה כבר לבחון לאחר הסנה הראסונה. אחד הדבריה האלה זהו גודס ההיסטוריה אז הגיאוגראפיה. כמובן שבנידון זה יסנן תגובות ממקומות סוניה. לכן הקימונו ועדה ליד המזכירות הפדגוגיה הבוחנות את הסאלות. ישנה ועדה הבוחנת במיוחד את סאלת ההיסטוריה בתכנית הלימודיה. כן ישנה ועדה הוועלות המרכזת את כל הוועדות העובדות על תכנית הלימודיה. כן מבסיחיה לי מהמזכירות הפדגוגיה, כי לקראת ינת הלימודיה הבאה נוכל להפעיל חלק מהמסקנות הלכה למעשה.

חינוך טרות-מקצועי - עתה מכיניה במסדר תכנית לחינוך טרות-מקצועי לחמס מניה החל מחנת הלימודיה חחיה עד

ז. ארן:

מנחם תשכ"ב. הסכמה היא כזו: בכיתות ז' ו-ח', במסך הנהייה אלה יקבל הילד את האקוויבאלנט של שנה לימודיה ראשונה בבית-ספר מקצועי או חקלאי. לאחר להתלמד או התלמידה גומרים את בית-הספר היסודי יחד אלה כמה ברירות. הברירה הראשונה: באותה המקומות בהם קיימת בית-ספר מקצועי או חקלאי הוא יתקבל לכיתה השניה בה ילמד שנה אחת על חשבון המדינה. באותה המקומות שאין בית-ספר מקצועי או חקלאי, נקיים אנו את כיתה ט' באותה הכנייה. אותה התלמידה מגומרים את בית-הספר היסודי ואיננו רוצים ללכת לבית-ספר מקצועי או חקלאי אלא לבית-ספר חינוכי - הרמות בידה. אך אנו נציע לוועדה החינוך התיכון שבכיתות א' ו-ב' של בית-הספר התיכון חונגה תכנית לימודים מקצועית וחקלאית שנותנת את האקוויבאלנט של שנה שניה של בית-ספר מקצועי או חקלאי נוסף על הלימודים העיוניים.

בדרך זו נבטיח את התלמיד לעודב את בית-הספר התיכון לאחר הנהייה של לימודי התייה לו מומחיות סוזה ללימוד של הנהייה בבית-ספר מקצועי או חקלאי ואז את הוא ירצה להמשיך בבית-ספר מקצועי, הוא יוכל להלנס לשנה השלישית, את הוא ירצה לעבוד - תהינה לז' כבר הנהייה של בית-ספר מקצועי. זוהי הסכמה להגשמה במסך 5 שנים מאוץ הליכה בראש ובראשונה לחכבות התלמידים בישוב ונחידל לעשות זאת בבתי-הספר האזוריים, בסיכונים עוליים, ליד ערים ובמוסדות.

"אחר" לחאלת התודעה היהודית-ישראלית על האלה זו אעצה בהזדמנות אחרת כאשר חברי הוועדה יהיו רעננים יותר ולא בחוג הזה.

אחר לבתי-הספר הערביים - החינוך הערבי נצט' נוסא קסה ואני מציע לכה בידור מיוחד במאלה זו זכנ בכל אותן החאלות האחרות מחברי הוועדה התייחסו אליהן ולא נגעתי בהן.

י. סריד:

אחר לבתי-הספר הערביים - אני סומע מתיקיים כאן דיון מיוחד. אבל אני רק רוצה לומר בחולי הדבריות, כי החינוך התיכון הערבי הוא ענין רציני עד מאד. אין בעיה עמוסת פרובלימות כמו החינוך הערבי, כי ישנה פרובלימה מה יעשו בוגרי בתי-הספר התיכוניים הערביים ואך אני מציע לוועדה להקדיש לענין זה דיון מיוחד.

מתי תגענה המורות-התיאלות לבתי-הספר לפי המוסכמה אנו מאמינים, כי המורות הראשונות יתחילו להגיע ב-25.8, בערך לחבוע לפני החילת שנת הלימודים. אנו כבר מקיימים מגע עם הצבא ועם הבנות הללו. הדבר הטוב היחיד בכל הענין הזה הוא שאיננו צריכים לקבל כאן את הסכמתן של הבנות - דבר זה ייעשה על-ידי הוראה של הלטונות הצבא.

בתי-הספר האזוריים החדשים האנו עומדים לפתוח לקראת שנת הלימודים החדשה יהיו בעיקר בחבל לכיא ובחענכליה. אני מציע לחברי הוועדה לבקר בחבל לכיא ולראות את הבניינים הקיימים הסוכנות לבתי-הספר האזוריים. זהו דבר חדש ואתה ודאי שמעתה על כך, כי הדבר נעשה בראשותו של מי שהיה חבל-הכנסת, המילנסקי. יל כאן תכנון חדש. היו לאן ועדות חונגות לחכנון ענפי חינוך חונגים. עתה חכנית זו לבוצעת. אנך ביקרנו לפני שבועיים ואני מלא התפעלות ממה הראית. ישנו סה עיקרון אחד: מקימים בכל מקום גן וכיתה א', או כיתה א' ו-ב' ויח אלה חדר אוכל קטן המסמל את בית-הספר והגן, חני חצרות - חצר לגן הילדים וחצר לבית-הספר לפי מיטב הסכלוליה והסכניקה. כן ישנו סה

25.7.1956

ח. ב. ו. ח.

י. י. י. י. י.

ביח-ספר אזורי החל-מכיחה ג' או ב' - לפי תנאי המקום - מכל-מקום
ביח-הספר האזורי סד הוא כזה שהלוואי ונראה כאלה בחל-אביב או בחיפה
בסניף הקרובות. עתה יזכו בפעם הראשונה ילדי עוליה הבאים יחד מהאניה
לכפר במוסדת חינוך מפוארית. אנו מאמינים הדבר זה יוציא גם על
הרכב המורית, כי למורית רביח יס ענין לבוא וללמד בבית-ספר כזה.

בתכל ללים ילנה חני כתי-ספר אזורית
אחד מעלכתי דאחד מעלכתי-דתי. כי יתח יתנה כמה יחוביה דתייה וכמה
יחוביה סאינה דתייה. מלחל ביח-ספר אחד הוא מר גדבר שהוא גם
יוסב-דאח המועצה האזורית. סח מצאנו את הילדיה נקיייה ולבושייה, כלוש,
דאינו מה אפטר לעלדת בבתי-ספר אלה כאשר יתנה דאגה, ובעיקר, מאחר
לעתה יהיו גם הנאיה מצוייליה לעבודה. עתה מוקמת בבתי-ספר כאלה
כמעגלייה. החילה הוקמו סח-בית-ספר מעלכתי וסני כתי-ספר ממלכתייה-
דתייה וצמקום אחר הוקמו ביה-ספר ממלכתי-דתי אחד וסני כתי-ספר
ממלכתייה. עתה ית לעשות את הסרנספר בין הילדייה ויצטרכו להסיעה.
דבר זה קצת סיבס את התכנית סל כתי-ספר אזורית המרכזיה את היל יח
הקרוביה.

אחר לבעיית הגן שהוא יחידה חינוכית
בה סנה אחת - כבר רמז על כך הסר ונראה מה יצא מזה.

חברת-הכנסת פרסיץ סאלה מה בדבר חיסול
הליחות הקולנות. הן ידוע מהו תקציב הפיתוח, אחר אנד נוציאו יחד
עח הרסולות המקומיות והסוכנות שיבנו לוסדות חינוך גח הסנה. אבל
קסה לרעת אח זה יחסל את הכיחות הפסולות. זה איננו מכוון לחיסול
הכיחות הפסולות, כי יול דמחסייה על-ידי הקמת מחמת חליטית. אבל כל
זה נעשה כתאח לצרכי המקום. הרסולות המקדמיית הקבלנה עוד כמיליון
ל"י ממפעל הפיס והלוואה מהקרן המחוטפת עח מסרד העבודה - זה
נוסך-לקרן המסותפת להקמת סיכוני עוליה. קרן זו צריכה במסך חנתייה
להקיה בניניה בגבולות לל 400.000 ל"י - כל אלה הן חוספות
למה סהיה בתקציב הפיתוח.

אחר לחוקת החינוך - אנו רוצייה חחיל
להגיע לחוק המורית כעובדי מדינה. ענין זה קסור לחוק חירות עובדי
המדינה. סמעתי, כי ראס הממסלה הביע מחאלה בכנסת לחחיל את הבאת
חוק חירות עובדי המדינה. ברגע הענין זה יובא לכנסת יחחילו בחוק
המורית ואז, או סזה יהיה חוק אחד, או חוק לקביל. על-כל-פנייה אצלנו
החוק מוכן. מרכז הסתדרות המורית הגיח את הסתייגויותיו הרבות כמספר
סעיפי החוק. אך כיון שהענין נדחה, חדלנו לנהל מחא-ומתך על כך עח
מרכז הסתדרות המורית. אינני יודע כיצד נייסב את הדבריה. אבל הכנסת
חחליט ומה סיהיה החוק - הוא יחייב.

אחר לבתי-הספר הכפרייה סחוצע כאן לקייח
את הלימודיה בהתאח לעונות העבודה בחדח - הדבר הזה הוא מסובך
והנחנו לעת עתה לענין זה ונראה כיצד יפול דבר.

אחר לבתי-הספר בהני המסכיה בייחובי
עוליה - דבר זה הוא דצוי, אבל מותנה בסני תנאיה: (1) המורה
צריך להסכיה לעבוד יותר מ-5 שעות, כי אח יצטרכו לשלח בעד כל שעה,
זה אומר הכפלת השעות והזמן שהמורית עבדו בסני המסכיה ולא קיבלו
סכר. אבל ברגע מעבודת המורה עומדת על 5 שעות עבודה, זה אומר
הכפלת ההוצאות. (2) כן אנו דקוקייה למורית כאלה סודעך להעסיק את
הילדייה, כי עד עתה סמחנו להח מעסיקיה פחות את הילדייה, מפני חצריך
לרעת כיצד להעסיק את הילדייה ביום ארוך.

25.7.1956

ת. י. כ. ו. ח.

י. חריד:

קיימיה אצלנו 28 מדריכים נוסף על הפיקוח.
בלי כל ספק מדבר זה איננו מספיק. אבל אלה הם מן הדברים שאין להם
כל סועור. אך אם הגענו לידו כך שבמסך לנתיים הוספנו 28 מדריכים
נוסף על הפיקוח במעט ההיתה החלטה מפורטת שאין מוסיפים על הפיקוח,
הרי זה טוב. לא אוכל להגיד מזה מספיק.

היו"ר ז. פריץ:

עתה אני רוצה להפרד מכם ולאחל לכל אחד
מחברי הוועדה הבראה וחופט ולהתראות
בעבודה; ואם יהיה צורך - אזמן אתכם.

ד. נצר:

הרצו לי לברך את היוזיבה-ראש במנה
טובה, כי כבר לא נחראה לפני החגים.

היוזיבה ננעלה במעט 12.10.